

Joan Guillamet i la seva "Bruixeria"

Joan Guillamet i Tuèbols, ben conegut a Figueres i col·laborador de 9 PAÍS, compta ja amb una bibliografia digna d'esment: "Els gitanos. Aproximació a un racisme" (Editorial Pòrtic); "Gitanos a la vora i lluny" (Dima); "Tots hem fet l'estraperlo" (Dima); i sobretot un llibre deliciós, "Coses i gent de l'Empordà" (Selecta). Ara ve a afegir-s'hi un nou llibre, estampat per Edicions de la Paraula Viva, que és la delegació catalana de l'anomenada "Editora Nacional". Esperem que aquesta editorial esdevingui un centre cultural al servei de totes les nacions i llengües de l'Estat espanyol, car fins ara no havia pas estat així.

Però cal parlar del llibre concret de Joan Guillamet. Les parts més interessants són aquelles en les quals l'autor recull, amb llengua viva i popular, les tradicions i rondalles del poble sobre bruixeria. Li han calgut molts viatges i recerques per tal d'aplegar aquest recull de contes i llegendes, i podem dir que ha fet un bon servei al folklore català. Ara, el títol del llibre potser seria més fidel al contingut si parlés de bruixeria a l'Empordà, perquè en aquesta contrada són situades gran part de las narracions.

L'apartat "Rondalles estranyes" serà llegit amb plaer i curiositat; tots vuit capítols tenen una gràcia real: des de les rondalles d'en Felip de Sors fins a les contades per en

"Sopa", de Torroella de Fluvià, passant per la contalla del llagut que anava i tornava de Cadaquers a Amèrica en una hora, amb un pescador adormit sota l'amagatall d'una flassada en la barca carregada de bruixes. La llengua és viva, amb frase curta i ràpida i el vocabulari generalment avinent i sucós. Cal esmentar una interessant aportació infantil: un receptari de remeis casolans, fet per la mainada d'un poble com a deure escolar suggerit per una mestra intel·ligent que ha col·laborat així amb l'autor.

El tema de la Lidia de Cadaquers, d'una relació més prima amb la bruixeria, ja ha estat tractat per l'autor en diverses ocasions. Són llegívols també les parts del llibre dedicades a oracions guardores i apòzemes i l'exposició del tema de la bruixeria al poble de Llers. La cloenda trenca la unitat d'estil de l'obra, car esdevé discursiva i pretén d'exposar una temàtica extensa y profunda, impossible de tractar en unes quantes pàgines.

Ras i curt, un llibre que plaurà als lectors interessats en temes de tradicions populars i antropologia, parent en aquest sentit de "Les bruixes d'Altafulla", d'Antoni Gelabert. Una objecció, adreçada més aviat a l'editorial: el prec d'una correcció més acurada. Els llibres catalans, encara avui i per força temps, han d'acomplir sovint una funció didàctica, d'avesar el lector visualment a les formes correctes; per això ens dol de trobar-hi una escadussera y, un *devant*, un *quan menys*, un híbrid *pasturejar*, un *tenia que*, formes totalment bandejables.

Clou el llibre una bibliografia sobre els temes tractats. A l'obra esmentada de Julio Caro Baroja hi podem afegir, del mateix antropòleg, "Inquisición, brujería y criptojudaismo", d'Editorial Ariel, amb l'apassionant estudi de la figura i els escrits de Salazar y Frias, un dels primers desmitificadors i jutge humà i racional de les pobres "bruixes".

M.ª Àngels Anglada

Mas Pau

restaurant
especialitats

bar-grill el bruixot

a 5 quilòmetres de Figueres
a la carretera d'Olot

AVINYONET DE PUIGVENTÓS

Tel. 50 08 62 - Ext. 82

No hi vàrem ésser a temps